

BULETIN INFORMAȚIONAL VITIVINICOL

(octombrie, 2022)

nr. 10 din 04.11.2022

CE TREBUIE DE REȚINUT DIN PERIOADA EVALUATĂ

Suma temperaturilor efective pentru vița-de-vie, pentru lunile ianuarie...octombrie a anului 2022, în toate locațiile viticole, a fost mai ridicată: comparativ cu datele medii multianuale - cu 274,2...535,5⁰C, iar comparativ cu datele anului 2021 - cu 233,2...344,7⁰C.

Suma cumulativă a precipitațiilor, pentru lunile ianuarie...octombrie, în toate locațiile viticole, comparativ cu datele medii multianuale, a fost mai mică cu 133,4...245,6 mm, iar comparativ cu datele anului 2021 - a fost mai mică cu 124,2...292,2 mm.

Spre sfârșitul lunii octombrie a anului 2022, la adâncimea de 30 cm, pentru vița-de-vie, în majoritatea locațiilor viticole din țară, a fost înregistrat sol cu stres hidric sever, iar în foarte puține locații viticole - sol cu stres hidric moderat.

În 28 octombrie 2022, ONVV a organizat atelierul de lucru „Pepinieritul viticol: situație și perspective” - la tema data, Vă rugăm respectuos, să citiți la rubrica “INFORMAȚII UTILE”.

Annual, la sfârșitul sezonului de recoltare a strugurilor, dar nu mai târziu decât 01 decembrie a anului de recoltare a acestora, viticultorii care cultivă soiuri pentru vin sunt obligați să prezinte la ONVV Declarația anuală de recoltă – la tema data, Vă rugăm respectuos, să citiți la rubrica “INFORMAȚII UTILE”.

CONDIȚII METEO

Temperatura aerului. În luna octombrie au fost înregistrate valori ale temperaturii medii lunare, cuprinse între +11,9⁰C (LD Nisporeni) și +13,3⁰C (LD Cuza), care comparativ cu datele medii multianuale (+9,5...+10,6⁰C), în toate locațiile viticole, au fost cu +2,4...2,7⁰C mai înalte. Comparativ cu datele anului 2021 (+9,7...+10,4⁰C), temperatura medie lunară, în toate locațiile viticole, a fost cu 2,2...2,9⁰C mai înaltă.

Temperatura absolută minimă a aerului a fost cuprinsă între -3,0⁰C (LD Nisporeni) și +1,4⁰C (LD Purcari), care comparativ cu datele medii multianuale (-6,7...-7,3⁰C), în toate locațiile viticole, a fost cu 3,7...8,7⁰C mai înaltă, iar comparativ cu datele anului 2021 (0,0...-2,9⁰C), în unele locații viticole, a fost la același nivel, iar în alte locații viticole – cu până la 1,4⁰C mai înaltă.

Temperatura absolută maximă a aerului a fost cuprinsă între +26,1⁰C (LD Mircești) și +29,7⁰C (LD Cuza), care comparativ cu datele medii multianuale (+30,8...+31,9⁰C), în toate locațiile viticole, a fost cu 1,1...5,8⁰C mai joasă. Comparativ cu datele anului 2021 (+21,5...+24,0⁰C), temperatura absolută maximă a aerului, în toate locațiile viticole a fost cu 4,6...5,7⁰C mai înaltă.

Suma temperaturilor efective pentru vița-de-vie, înregistrată în luna octombrie, a fost cuprinsă între 68,2⁰C (LD Nisporeni) și 107,3⁰C (LD Cuza), care comparativ cu datele medii multianuale (54,0...77,0⁰C), în toate locațiile viticole, a fost cu 14,2...30,3⁰C mai înaltă. Comparativ cu datele anului 2021 (21,5...28,5⁰C), în toate locațiile viticole - a fost cu 46,7...78,8⁰C mai înaltă.

Suma temperaturilor efective, pentru lunile ianuarie...octombrie a anului 2022, a fost cuprinsă între 1561,2⁰C (LD Mircești) și 1989,5⁰C (LD Cuza), care comparativ cu datele medii multianuale

(1287,0...1454,0°C), în toate locațiile viticole a fost cu 274,2...535,5°C mai ridicată, iar comparativ cu datele anului 2021 (1328,0...1644,8°C) - a fost cu 233,2...344,7°C mai ridicată.

Concluzii. Luna octombrie a anului 2022, după suma temperaturilor efective pentru vița-de-vie, în toate locațiile viticole, a fost una mai caldă: comparativ cu datele medii multianuale - cu 14,2...30,3°C, iar comparativ cu datele anului 2021 - cu 46,7...78,8°C.

Precipitații. Pe parcursul lunii octombrie, în plantațiile viticole, au fost înregistrate precipitații atmosferice foarte mici după cantitate, suma totală a căroră a variat în intervalul de 4,6 mm (LD Coștangalia) și 14,8 mm (LD Nisporeni). Pe parcursul lunii octombrie au fost înregistrate precipitații în formă de ploaie (de regulă – foarte lente), în majoritatea locațiilor viticole ale țării de o durată mică/medie (0,2...9,0 mm/ploaie; 2-7 ore/ploaia). Ploile au demarat pe parcursul a 3...10 zile din luna dată. În luna octombrie, în comparație cu datele medii multianuale (29,0...32,0 mm), în toate locațiile viticole au fost înregistrate precipitații mai mici cu 17,2...24,4 mm. În comparație cu anul 2021 (2,6...7,4 mm) – în unele locații viticole, au fost înregistrate precipitații mai mici cu până la 2,8 mm, iar în alte locații viticole – cu până la 12,2 mm mai mari.

Pe termen lung, o situație relativ clară, o înregistrăm de la evaluarea sumei cumulative a precipitațiilor, pentru lunile ianuarie...octombrie: aceasta a variat între 200,4 mm (LD Purcari) și 310,6 mm (LD Cuza), care în comparație cu datele medii multianuale (444,0...446,0 mm), în toate locațiile viticole, a fost mai mică cu 133,4...245,6 mm. Comparativ cu datele anului 2021 (434,8...492,6 mm), suma cumulativă a precipitațiilor, pentru primele zece luni ale anului 2022, în toate locațiile viticole a fost mai mica cu 124,2...292,2 mm.

Concluzii. În luna octombrie a anului 2022, la sectoarele LD luate în evaluare, a fost înregistrată o cantitate a precipitațiilor lunare foarte mică (4,6...14,8 mm), care în comparație cu datele medii multianuale, în toate locațiile viticole, a fost mai mică cu 17,2...24,4 mm, iar în comparație cu anul 2021: în unele locații viticole, au fost înregistrate precipitații mai mici cu până la 2,8 mm, iar în alte locații viticole – cu până la 12,2 mm mai mari.

Umiditatea solului. La începutul lunii octombrie, la majoritatea sectoarelor viticole luate în evidență, umiditatea solului, exprimată prin conținutul volumetric de apă (la adâncimea de 30 cm), a variat între 7,37 % (LD Nisporeni) și 19,95% (LD Speia), care prin prisma asigurării viței-de-vie cu umiditate, a însemnat: în majoritatea locațiilor viticole - sol cu stres hidric sever (până la 15,0%), în puține locații viticole – sol cu stres hidric moderat (15,01...20,0%). Pe parcursul lunii octombrie, în majoritatea locațiilor viticole, după cantitate, au fost înregistrate precipitații mici și în diferite perioade/date 02...04, 13...15, 19, 20, 23, 25, 26 și 29...31 octombrie, care, la adâncimea de 30 cm, nu au influențat pozitiv asupra umidității solului.

La sfârșitul lunii octombrie, situația privind umiditatea solului a fost mai proastă față de cea de la începutul lunii, deoarece au fost înregistrate precipitații mici. Astfel, conținutul volumetric de apă (la adâncimea de 30 cm), a variat între 6,92 % (LD Nisporeni) și 15,55% (LD Speia), care prin prisma asigurării viței-de-vie cu umiditate, a însemnat: în majoritatea locațiilor viticole - sol cu stres hidric sever (= până la 15,0%), iar în foarte puține locații viticole – sol cu stres hidric moderat (15,01...20,0%).

Concluzii. Spre sfârșitul lunii octombrie a anului 2022, la adâncimea de 30 cm, pentru vița-de-vie, în majoritatea locațiilor viticole din țară, a fost înregistrat sol cu stres hidric sever, iar în foarte puține locații viticole - sol cu stres hidric moderat.

FENOLOGIA VIȚEI-DE-VIE

LD Coștangalia, Merlot
(situația la 10.10.2022)

LD Tomai, Merlot
(situația la 31.10.2022)

LD Leova, Fetească neagră
(situația la 31.10.2022)

Constatări. Pe parcursul lunii octombrie, soiurile timpurii și mijlocii (*care au fost recoltate în lunile august...septembrie*) au continuat faza post-maturare, iar soiurile târzii – au continuat faza fenologică „Maturarea boabelor” (*până la recoltarea strugurilor = 10...11.10.2022*), care față de anul 2021 este mai timpurie cu 13 - 18 zile.

Pe parcursul lunii octombrie faza fenologică „Maturarea boabelor” (*la soiurile târzii*) a avut condiții bune pentru demararea acesteia (*cu excepția unor locații viticole – unde în sol s-a înregistrat sol cu stres hidric sever și încărcătura butucilor cu struguri a fost prea mare – strugurii au fost recoltați în starea de pre-deshidratare și deshidratare*).

În unele locații viticole, primele înghețuri de toamnă ($-1,5...-3,0^{\circ}C$) au fost înregistrate în 21.10.2022, care au demarat, forțat, faza fenologică „Căderea frunzelor”. În alte plantații viticole, pe soluri cu stres hidric sever și cu încărcătura mare a butucilor cu struguri – faza fenologică „Căderea frunzelor” a demarat, natural, în 25...30.10.2022, iar în unele plantații viticole, amplasate pe soluri asigurate, relativ, cu umiditate și pe relief non-riscant (*conform recomandărilor în vigoare*) – faza fenologică „Căderea frunzelor” încă nu a început până la sfârșitul lunii octombrie, iar sistemul foliar lucrează în folosul butucilor și în ai pregăti mai bine pentru iernare.

Concluzii. Faza fenologică „Maturarea boabelor”, în funcție de epoca de maturarea a soiurilor, a continuat lunile august, septembrie și până în 10...15 octombrie 2022 (*până când a fost executată recoltarea strugurilor*), iar maturarea deplină a boabelor, a fost înregistrată cu 15...25 zile mai devreme decât în anul 2021.

În unele plantații viticole, faza fenologică „Căderea frunzelor” a început, forțat, în 21 octombrie 2022 (*odată cu înregistrarea primelor înghețuri de toamnă*), iar în majoritatea plantațiilor viticole, aceasta a început, natural, în 25...30 octombrie 2022, ceea ce este cu 1...4 zile mai târziu, decât începutul acestei faze în anul 2021.

INFORMAȚII UTILE

PEPINIERITUL VITICOL: SITUAȚIE ȘI PERSPECTIVE

În data de 28 octombrie 2022, ONVV a organizat un atelier de lucru cu genericul “Pepinieritul viticol: situație și perspective”. La activitatea dată au participat 13 reprezentanți din cadrul ONVV, ANSA și din 7 pepiniere viticole autohtone.

În discuție au fost puse mai multe chestiuni, inclusiv: situația în pepinieritul viticol și cadrul juridic de reglementare; suportul ONVV acordat pepinieritului viticol autohton; serviciile acordate de către IȘPHTA pepinieritului viticol; activitatea asociației pepinieriștilor viticoli „VitAs”.

În cadrul discuțiilor au fost evedențiate mai multe probleme/neaajunsuri în pepinieritul viticol autohton, înregistrate în ultimii 6...8 ani, inclusiv: cadrul juridic de reglementare pentru pepinieritul viticol – incomplet și interpretabil, non-armonizat, suficient, cu cel din UE; lipsa unui program, coerent, de stat de dezvoltare a sectorului vitivinicol, care ar indica lista soiurilor, solicitate pe piață și, care ar urma să fie produse de către pepinieriștii viticoli; control insuficient din partea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor (ANSA); imposibilitatea tehnică de a produce vițe de categoria „Standard” și “Certificat”, de soiurile și clonele solicitate pe piață – din cauza lipsei plantațiilor-mamă corespunzătoare; calitate biologică, fitosanitară și morfologică non-conformă a materialului de multiplicare și săditor viticol autohton; insuficiența de specialiști și muncitori calificați pentru pepinieritul viticol; lipsa unei instituții de cercetare utile pentru sectorul vitivinicol, inclusiv pepinieritul viticol; imposibilitatea exportului materialului de multiplicare și săditor viticol moldovenesc în țările UE etc.

În scopul ameliorării situației în pepinieritul viticol autohton, la sfârșitul atelierului de lucru a fost votată, unanim, o rezoluție care urmează a fi înaintată tuturor autorităților interesate (MAIA, ONVV, ANSA, IȘPHTA, asociația “VitAs”) și, care include principalele soluții, care urmează a fi implementate în următorii 1...2 ani, inclusiv: armonizarea cadrului juridic de reglementare din Republica Moldova cu cel din Uniunea Europeană, după care se ghidează pepinieriștii viticoli și, care ar ameliora calitatea materialului de multiplicare și săditor viticol moldovenesc, încât să îl echivaleze cu cel din UE; elaborarea unui program de stat de dezvoltare a sectorului vitivinicol pentru următorii 5...10 ani, în care s-ar regăsi și lista soiurilor de viță-de-vie, solicitate pe piață și, care ar urma să fie produse de către pepinieriștii viticoli; implementarea subvenționării majorate a înființării plantațiilor altoi și portaltoi de categoriile biologice „Prebază, „Bază” și” „Certificat”; crearea Institutului Național de Viticultură și Vinificație (INVV) prin separarea de la Institutul Științifico-Practic de Horticultură și Industria Alimentară (IȘPHTA) și, care ar răspunde la necesitățile sectorului vitivinicol, inclusiv al pepinieritului

viticol; asigurarea acreditării Laboratorului de Virusologie și Control Fitosanitar (LVCF) din cadrul IȘPHTA/INVV în domeniul controlului fitosanitar și a testării bolilor virotice, bacteriene și fitoplasmice și includerea oficială a acestuia (*prin ordinul, emis de către MAIA*) în Sistemul de producere, testare, certificare și comercializare a materialului săditor viticol; negocierea cu UE a condițiilor exportului de material de multiplicare și săditor viticol, produs în Republica Moldova, în țările Uniunii Europene.; implementarea strictă a controlului la importul de material de multiplicare și săditor viticol în scopul eliminării importului bolilor virotice, bacteriene și fitoplasmice la vița-de-vie; acordarea de suport financiar (*în cadrul proiectului ONVV „Vițe Certificate”*), parțial, pentru LVCF la procurarea echipamentului și consumabilelor necesare pentru executarea testărilor la bolile virotice, bacteriene și fitoplasmice – în scopul asigurării funcționalității și acreditării acestuia; urgentarea înregistrării clonelor elaborate de către IȘPHTA/INVV, în conformitate cu legislația în vigoare; înregistrarea IȘPHTA/INVV la ANSA ca producător de material de multiplicare și săditor viticol; resetarea activității Asociației „VitAs” - revizuire listă, revizuire statut, intensificare activități, implicare; înființarea și exploatarea de către pepinierele viticole autohtone a plantațiilor altoi și portaltoi, de soiuri și clone solicitate pe piață; colaborarea cu instituțiile didactice și de cercetare a pepinierele viticole, în scopul pregătirii specialiștilor și muncitorilor calificați, precum și perfecționării tehnologiei de producere a materialului săditor viticol; etc, etc, etc.

ATENȚIE – ANUNȚ !

În conformitate cu prevederile art. 21 alineatul (1) din Legea Viei și Vinului nr. 57 din 10 martie 2006 - pentru producerea și comercializarea strugurilor folosiți ca materie primă în vinificație, agenții economici trebuie să fie înscriși în Registrul Vitivinicol.

Înregistrarea în Registrul Vitivinicol se efectuează în baza Cererii agentului economic și a Declarației pe propria răspundere privind corespunderea cu cerințele obligatorii de înregistrare. Vinificatorii și viticultorii beneficiază de asistență gratuită la completarea corectă a cererii de înregistrare a parcelelor viticole în Registrul Vitivinicol.

Accentuăm, că unitățile vinicole nu au dreptul să procure struguri recoltați de pe parcelele viticole neînregistrate în Registrul Vitivinicol.

Lista operatorilor Registrului Vitivinicol, responsabili de înregistrarea parcelelor viticole noi, precum și a modificărilor datelor din SIA RVV și eliberarea extraselor:

- Șefan IAMANDI, responsabil de SIA RVV, ONVV: 069031698, siamandi@wineofmoldova.com;
- Petru BRATU, responsabil de raioanele Cahul, Cantemir și Leova: 079287015, marina_er@rambler.ru;
- Ivan BOZBEI, responsabil de UTA Gagauzia și raionul Taraclia: 069727369, bozbei2591@mail.ru.

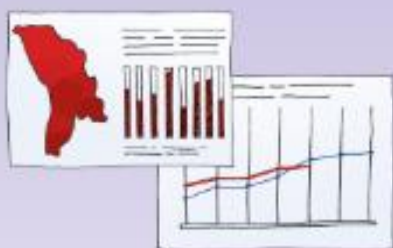
ATENȚIE - ANUNȚ !

1. Declarația anuală de recoltă (*precum și Declarația anuală de producere, Declarația anuală de stocuri, Cererea de înregistrare/modificare ... etc*), începând cu data de 03 ianuarie 2022, poate fi prezentată și **în regim online** – “Manualul aplicantului” a fost diseminat către sectorul vitivinicol în data de 03.01.2022 (*ora – 13:37*), prin sistemul Mailchimp al ONVV.

2. Oficiul Național al Viei și Vinului (ONVV) va continua (*până în 01 decembrie 2022*) să recepționeze Declarația anuală de recoltă – după această dată, ONVV, în conformitate cu legislația în vigoare, va transmite lista celor care nu au prezentat această declarație către autoritățile abilitate de control.

Notă: Consultații la tema dată Vă poate oferi Șefan IAMANDI, responsabil de SIA RVV, ONVV: mobil – 069031698; e-mail: siamandi@wineofmoldova.com;

DECLARAȚIA ANUALĂ DE RECOLTĂ Sistemul Informațional Automatizat “Registrul Vitivinicol”

1 CINE ȘI CÂND DECLARĂ

Exploatatorii parcelelor/subparcelelor viticole.
Anual, la sfârșitul campaniei de recoltare, dar nu mai târziu de data de **1 decembrie a anului de recoltare** a strugurilor.
Declarația de recoltă pentru strugurii destinați fabricării produselor din categoria de vin de struguri supracopți, obținuți din struguri înghețați, este prezentată registratorului ONW în termen de **7 zile de la finalizarea recoltării**.

2 CE SĂ FACĂ

Sunt obligați, în conformitate cu prevederile art. 26⁴ alin. (2) din Legea viei și vinului nr. 57-XVI/2006, să prezinte registratorului declarația de recoltă până la data de 1 decembrie a anului de recoltare a strugurilor. În cazul în care nu au fost recoltați struguri, să informeze registratorul prin prezentarea declarației la zero.

3 PENTRU CE TREBUIE DE DECLARAT

Asigură trasabilitatea produselor vitivinicole. Analiza conjuncturii economice ne va permite evaluarea cererii în raport cu oferta și luarea celor mai bune decizii pentru creșterea competitivității întregului sector vitivinicol.

4 OBLIGATIVITATE ȘI CONSECINȚE

În conformitate cu pct. 51 din Regulamentul privind modul de ținere a Registrului Vitivinicol, aprobat prin HG 292/2017, exploatatorii parcelelor/subparcelelor viticole sunt obligați să prezinte declarația de recoltă conform modelului expus în anexa nr. 5 a prezentului Regulament.

Vă informăm că, în conformitate cu art. 285 din Codul Contravențional, neprezentarea sau prezentarea peste termenele stabilite de lege a declarațiilor vitivinicole se sancționează cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

**PERSOANA
DE CONTACT**

Iamandi Ștefan
Expert responsabil de Registrul Vitivinicol
Tel.: +373 22 105 560; Mob.: +373 69 031 698
e-mail: siamandi@wineofmoldova.com

Date utilizate: rețeaua de Loturi experimental-demonstrative ale ONVV, amplasate în următoarele locații viticole: s. Alexandru Ioan Cuza – r-l Cahul; or. Vulcănești - r-l Vulcănești; s. Coștangalia – r-l Cantemir; s. Tomai – r-l Ciadâr-Lunga; s. Lingura – r-l Cantemir; s. Bugeac – r-l Comrat; or. Leova – r-l Leova; s. Purcari – r-l Ștefan Vodă; or.

Cimișlia – r-l Cimișlia; s. Tănătari – r-l Căușeni; s. Speia – r-l Aneni Noi; s. Grozești – r-l Nisporeni; or. Cricova – mun. Chișinău; s. Mircești – r-l Ungheni.

Responsabili de proiect din partea ONVV:

Elizaveta BREAHNĂ, Director interimar al ONVV, Consultant (*vinificație*), mobil - 069136467,
e-mail: ebreahna@wineofmoldova.com.

Dr. Vladimir COROBCA, Consultant (*viticultură*) în DCTSCIVV, mobil – 079117170,
e-mail: vcorobca@wineofmoldova.com;

EDITAT: sub responsabilitatea ONVV, în baza procesării datelor/informațiilor de către angajații ONVV și observațiilor realizate de către partenerii proiectului ONVV “Struguri de calitate/BIO”.

Acțiune efectuată sub tutela Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, cu suportul financiar al Oficiului Național al Viei și Vinului, din Fondul Viei și Vinului.

Adresa electronică: office@wineofmoldova.com